

STN	Terminológia v metrológii	STN 01 0115
------------	----------------------------------	--------------------

Terminology in metrology

Terminologie en métrologie

Terminologie in der Metrologie

Nahradenie predchádzajúcich noriem

Táto norma nahrádza STN 01 0115 z júla 2011 v celom rozsahu.

133931

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky, 2022

Slovenská technická norma a technická normalizačná informácia je chránená zákonom č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii.

Predhovor

Norma STN 01 0115 *Terminológia v metrológii* (ďalej len „norma“) obsahuje základné termíny súvisiace s meraním a ich definície, spresňujúce poznámky a príklady použitia. Jednotlivé termíny sú združené do piatich kategórií: veličiny a jednotky, meranie, meracie zariadenia, vlastnosti meracích zariadení a etalóny.

Táto norma bola spracovaná v súlade s medzinárodným dokumentom JCGM 200: 2012 *Medzinárodný metrologický slovník. Základné a všeobecné termíny a pridružené termíny (VIM)*, 3. vydanie verzie 2008.

Súvisiace právne predpisy

Zákon č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov;

nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 126/2016 Z. z. o sprístupňovaní váh s neautomatickou činnosťou na trhu;

nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 145/2016 Z. z. o sprístupňovaní meradiel na trhu;

vyhláška Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. 173/2018 Z. z. o zákonných meracích jednotkách;

vyhláška Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. 188/2018 Z. z. o spotrebiteľskom balení, o fľaši ako odmernej nádobe, o požiadavkách na kontrolu množstva výrobku v spotrebiteľskom balení a o požiadavkách na kontrolu skutočného objemu fľaše ako odmernej nádoby;

vyhláška Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. 161/2019 Z. z. o meradlách a metrologickej kontrole.

Zmeny oproti predchádzajúcej norme

V tomto vydaní sú precíznejšie definované niektoré sporné termíny a je rozšírený počet definovaných termínov oproti predošlému vydaniu. Týmto vydaním došlo k zosúladeniu normy s ostatnými slovenskými technickými normami a s aktuálne platnými medzinárodnými dokumentami.

Patentové práva

Upozorňuje sa na možnosť, že niektoré prvky tejto normy môžu byť predmetom patentových práv.

ÚNMS SR nezodpovedá za identifikáciu ktoréhokoľvek alebo všetkých takýchto patentových práv.

Vypracovanie normy

Spracovateľ: Asociácia metrológov Slovenska, Bratislava

doc. Ing. Martin Halaj, PhD., prof. Ing. Rudolf Palenčár, CSc.

Technická komisia: TK 110 Metrológia

Ing. Ivan Mikulecký, PhD. významne prispel k tvorbe podkladov na spracovanie tejto normy.

Obsah

	strana
Predhovor	2
1 Predmet normy	4
2 Normatívne odkazy	4
3 Termíny a definície	5
Príloha A (informatívna) – Termínové diagramy	44
Literatúra	58
Zoznam skratiek	59
Slovenský jazykový register	60
Anglický jazykový register	64

1 Predmet normy

Táto norma obsahuje definície a im priradené termíny (v slovenčine a v origináli v angličtine) ako súbor základných a všeobecných termínov používaných v metrologii spolu s diagramami termínov na vysvetlenie ich vzťahov. Pri mnohých definíciách sú uvedené doplňujúce informácie vo forme príkladov a poznámok.

POZNÁMKA. – Obrázky v norme boli spracované na základe poskytnutých podkladov z prílohy A dokumentu JCGM 200: 2012 *Medzinárodný metrologický slovník. Základné a všeobecné termíny a pridružené termíny (VIM)*, 3. vydanie verzie 2008.

Táto norma je určená na všeobecné použitie pre vedeckých pracovníkov a technikov vrátane fyzikov, chemikov, vedeckých pracovníkov v oblasti medicíny, ako aj pre pedagógov a odborníkov zaoberajúcich sa plánovaním alebo vykonávaním meraní bez ohľadu na úroveň neistoty merania a bez ohľadu na oblasť použitia. Jej použitie taktiež môžu využiť rôzne vládne a medzivládne orgány, obchodné spoločnosti, akreditačné orgány, riadiace orgány a odborné spoločnosti.

2 Normatívne odkazy

Nasledujúce dokumenty, celé alebo ich časti, sú v tomto dokumente normatívnymi odkazmi a sú nevyhnutné pri jeho používaní. Pri datovaných odkazoch sa použije len citované vydanie. Pri nedatovaných odkazoch sa použije najnovšie vydanie citovaného dokumentu (vrátane všetkých zmien).

Súbor STN EN ISO 80000 Veličiny a jednotky (ISO 80000) (01 1301)

STN ISO 5725-1: 2000 Presnosť (správnosť a zhodnosť) metód a výsledkov merania. Časť 1: Všeobecné zásady a definície (01 0251)

STN ISO 5725-2: 2000 Presnosť (správnosť a zhodnosť) metód a výsledkov merania. Časť 2: Základná metóda stanovenia opakovateľnosti a reprodukovateľnosti normalizovanej metódy merania (01 0251)

STN ISO 5725-3: 2000 Presnosť (správnosť a zhodnosť) metód a výsledkov merania. Časť 3: Medziľahlé miery zhodnosti normalizovanej metódy merania (01 0251)

STN P ISO/TS 21748: 2006 Návod na používanie odhadov opakovateľnosti, reprodukovateľnosti a správnosti v odhadovaní neistoty merania (01 0249)

STN 01 0116: 2004 Terminológia v legálnej metrologii

STN EN ISO 5436-2: 2013 Geometrická špecifikácia výrobkov (GPS). Charakter povrchu: Profilová metóda; Etalóny. Časť 2: Softvérové etalóny (ISO 5436-2: 2012) (99 0101)

STN EN ISO 15189: 2013 Medicínske laboratóriá. Požiadavky na kvalitu a kompetentnosť (ISO 15189: 2012) (85 5010)

STN EN ISO 17034: 2017 Posudzovanie zhody. Všeobecné požiadavky na odbornú spôsobilosť výrobcov referenčných materiálov (ISO 17034: 2016) (01 5266)

STN EN ISO 17511: 2021 Diagnostické zdravotnícke pomôcky in vitro. Požiadavky na zavedenie metrologickej nadväznosti hodnôt priradených kalibračným, skutočným kontrolným materiálom a ľudským vzorkám (ISO 17511: 2020) (85 1017)

koniec náhľadu – text ďalej pokračuje v platenej verzii STN